

Operatie aan de keelamandelen bij kinderen

De keel-, neus- en oorarts (KNO-arts) heeft voorgesteld om bij uw kind de keelamandelen te verwijderen. In deze folder wordt informatie gegeven over de behandeling van ontstoken amandelen bij kinderen. Algemene informatie over de voorbereiding en de dagopname vindt u in de brochure 'Dagbehandeling'. Het is van groot belang dat u beide brochures goed leest en de aanwijzingen opvolgt.

Wat zijn amandelen en wat is hun functie?

Het lichaam bezit een uitgebreid systeem om infecties te bestrijden, het lymfkliersysteem. Veel van dit lymfklierweefsel zit op de overgang van mond en neus naar de keel, als een soort ring. Het lymfklierweefsel vangt binnendringende ziekteverwekkers op en maakt ze onschadelijk. Op een paar plaatsen is dit lymfklierweefsel verdikt. Dat zijn de amandelen.

Amandelen zitten in:

De neus-keelholte

De neus-keelholte is de ruimte achter de neus boven het zachte gehemelte. Het verdikte lymfklierweefsel in het dak van de neus-keelholte noemt men neusamandel (het adenoid). De neusamandel is vooral bij jonge kinderen aanwezig. Vanaf

ongeveer het 8e levensjaar neemt de grootte af. Aan weerszijden van de neusamandel begint de buis van Eustachius. Door deze buis gaat lucht van de neus-keelholte naar de oren.

De keel

In de keel zijn de keelamandelen (de tonsillen) te zien als knobbels links en rechts achterin. De huig, het aanhangsel van het zachte gehemelte, hangt midden tussen de keelamandelen. Aan deze amandelen wordt uw kind geholpen.

Achter op de tong

Achter op de tong zit de tongamandel. Deze gaat aan de zijkant van de tong over in de keelamandelen. De tongamandel geeft zelden klachten. De amandelen vormen maar een klein deel van het lymfkliersysteem van het lichaam. Verwijdering van de amandelen heeft daarom geen merkbare gevolgen voor de afweer.

Wat voor klachten kunnen de keelamandelen geven?

Wanneer de amandelen de hoeveelheid binnendringende ziekteverwekkers niet meer aan kunnen, raken ze ontstoken. Hierbij zwellen ze vaak erg op. Als de keelamandelen ontstoken zijn, bestaan de klachten uit terugkerende perioden van keelpijn met slikklachten en temperatuurverhoging.

De keelamandelen kunnen ook steeds in een meer of minder ontstoken toestand verkeren. Dan zijn de klachten moeheid, hangerigheid, afgenomen eetlust en slechte adem. In de hals zijn dan vaak verdikte lymfklieren te voelen. Zeer grote keelamandelen kunnen zelfs de ademhaling belemmeren. Hierdoor kan het kind 's nachts onrustig zijn en onregelmatig snurken.

Wanneer is het gewenst om amandelen te verwijderen?

De ernst van de klachten bepaalt of het nodig is de amandelen te verwijderen. Hierbij is de mate van ziek zijn van belang, maar ook de vraag hoe vaak dit optreedt. Het hangt hierbij van de klachten af, of alleen de neusamandel of zowel de keel- als neusamandelen verwijderd worden. De leeftijd van het kind speelt ook een rol, hoe jonger het kind hoe minder snel wordt geopereerd. De ernst van de klachten is en blijft de belangrijkste factor.

Medicijnen

Medicijnen die de bloedstolling beïnvloeden mogen vanaf 2 weken voor de ingreep niet meer worden geslikt. Dat zijn aspirine en hierop lijkende stoffen. Paracetamol werkt niet bloedverdunnend en mag dus wel worden geslikt. Lees in ieder geval eerst de bijsluiter. Bij twijfel kunt u uw huisarts of de polikliniek KNO bellen.

De gang van zaken tot de operatie

In de brochure 'Dagbehandeling' staat hoe de gang van zaken is tot de operatie. Deze heeft u gekregen. Mocht dit niet zo zijn, dan kunt u deze bij het Opnamebureau vragen.

Het kan voorkomen dat uw kind geopereerd wordt door een andere arts dan degene die u op de polikliniek heeft gesproken. Indien u hier bezwaar tegen heeft, meldt u dit dan van te voren aan de behandelend arts van uw kind.

U krijgt telefonisch of schriftelijk 2 afspraken voor uw kind:

- De eerste afspraak is voor het vooronderzoek bij de anesthesist op de POSA (preoperatief spreekuur Anesthesiologie). Dit is niet de arts die uw kind opereert en hij/zij kan u dus ook geen inhoudelijke informatie over de ingreep geven. Als u nog vragen heeft kunt u via het Afspraakbureau een telefonische afspraak met de KNO-arts maken. Neem het ingevulde vragenformulier bij deze eerste afspraak mee naar de kinderarts.
- De tweede afspraak is de dag van de operatie.

De operatie

De operatie vindt plaats onder een kortdurende, maar volledige narcose. De keelamandelen worden volledig weggehaald.

Belangrijke informatie locatie Zoetermeer

Op locatie Zoetermeer mogen **maximaal twee mensen** mee naar boven mogen met het kind. En **één ouder** mag mee de operatiekamer in en daarna naar de uitslaapkamer. De rest van de familie moet beneden in de wachtruimte (centrale hal) blijven wachten.

Is er kans op complicaties?

Bij iedere operatie, ook bij het verwijderen van amandelen, is er sprake van enig risico. In dit geval is het voornaamste risico een nabloeding. Een nabloeding treedt meestal in de eerste 3 uur na de operatie op. Daarom blijft uw kind tot ongeveer 3 uur na de operatie in het ziekenhuis. Hierna mag uw kind naar huis.

Uw kind voorlichten

Wanneer een kind een onderzoek of een behandeling in het ziekenhuis moet ondergaan kan dit spanning geven. Uw kind kan dan angstig zijn. Het is van belang dat u uw kind zo goed mogelijk vertelt wat er gaat gebeuren. Hiermee geeft u uw kind de mogelijkheid zich voor te bereiden op dat wat komen gaat. U kunt een week van tevoren beginnen om uw kind in grote lijnen te vertellen dat het naar het ziekenhuis gaat. 1 à 2 dagen van tevoren vertelt u meer details. Probeer woorden te gebruiken die uw kind begrijpt.

U kunt uw kind vertellen dat:

- het voor een dag naar het ziekenhuis gaat om de keelamandelen weg te laten halen
- u zoveel mogelijk bij uw kind blijft om voor hem/haar te zorgen
- de dokter hem/haar in een “speciale” slaap brengt en dat hij/zij daarom van tevoren niets mag eten of drinken
- het door de “speciale” slaap niets van de ingreep zal merken
- het na de ingreep keelpijn heeft en misschien wat bloed moet spugen
- het door het bloed, achteraf een vieze smaak in de mond zal hebben
- het na de ingreep vaak moet drinken omdat daardoor de pijn en vieze smaak minder worden
- het ook waterijsjes mag eten
- de keelpijn na een paar dagen minder wordt en over gaat
- het weer naar huis mag als de dokter het goed vindt.

Wat kunt u verwachten na de operatie?

Eerste dag

Na thuiskomst mag uw kind naar bed als het daar behoefte aan heeft. Probeer uw kind regelmatig, om de 1 of 2 uur, te laten drinken. Geef bijvoorbeeld koude aangemaakte limonadesiroop, appelsap, water of een waterijsje. Uw kind mag eventueel melk, yoghurt of roomijs. Melkproducten en zoete dranken kunnen slijmvorming in de keel geven. Als uw kind wil eten, mag dat

zolang het eten maar koud is. Begin met kleine hapjes. Als dit goed gaat mag uw kind grotere happen nemen.

Tweede dag

Laat uw kind zelf bepalen of het in bed blijft of niet. Laat het vaak en veel drinken, net als op de eerste dag. Vandaag mag uw kind meer eten, zoals (niet te warme) soep. Uw kind mag naar buiten als het zich goed voelt.

Derde dag

Geef uw kind zacht voedsel, want harde stukjes kunnen nog pijnlijk zijn.

Vierde dag

Uw kind mag weer gewoon eten. Als uw kind zich goed voelt, mag het weer naar school.

Problemen die zich voor kunnen doen

Oorpijn

Als kinderen weinig drinken kan oorpijn optreden. Dit is een uitstralende pijn vanuit de keel. Spoor uw kind daarom aan nog meer te drinken, maar geef geen priklimonade of zoetigheid. Ook het eten van banaan en tomaat kunnen de eerste week oorpijn geven.

Spugen

Tot enkele uren na de ingreep kan uw kind spugen. Vaak zit daar wat donker bloed bij dat ingeslikt is; dat is normaal. Blijft uw kind spugen en komt er helderrood bloed mee, dan neemt u direct contact op met het ziekenhuis. Voor telefoonnummers: zie onder 'contactgegevens'.

Pijnbestrijding

Uw kind heeft de eerste 2 tot 3 dagen pijnstillers nodig om te kunnen drinken en slapen. U krijgt een recept voor pijnstillers mee. Sommige kinderen hebben nog wel tot 2 tot 3 weken last van de keel.

Keelbeslag

De eerste dagen na de ingreep, vormt zich een grijs-wit keelbeslag met een onaangename geur. Dit verdwijnt na ongeveer een week. U hoeft zich hierover geen zorgen te maken.

Meest gestelde vragen na een operatie aan de keelamandelen

Er komt bloed en/of slijm uit de neus

De eerste dagen na de operatie is dit normaal. Indien er echter veel helder bloed uit de neus of mond komt, neemt u contact op met het ziekenhuis.

Mijn kind wil niet eten

U kunt rustig afwachten. Zorg ervoor dat uw kind wel blijft drinken. Uw kind drinkt voldoende als het blijft plassen.

Mijn kind heeft veel pijn en wil niet drinken

Mogelijk heeft uw kind meer/sterkere pijnstillers nodig. Neem contact op met het ziekenhuis.

Mijn kind heeft hoge koorts (meer dan 39 °C), toenemende pijn bij het slikken en ruikt uit de mond

Uw kind heeft mogelijk een mondinfectie. Neem contact op met het ziekenhuis.

Mijn kind praat met een hoge stem

Een hogere stem komt vaker voor en is meestal tijdelijk van aard.

Bij mijn kind ontsnapt lucht - bij het praten - via de neus, bij het slikken komt er soms water uit de neus

Na de operatie is er toename van de ruimte achter in de keel. Soms moeten de gehemelte spieren zich hierop aanpassen. Dit gaat meestal na een paar weken over. Indien dit niet het geval is, kunt u na 6 weken contact opnemen met de behandelend arts.

Wanneer mag mijn kind weer naar school

Dit mag vanaf de vierde dag na de operatie.

Wanneer mag mijn kind weer zwemmen

Dit mag 2 tot 3 weken na de operatie.

Contactgegevens

Als u vragen heeft, kunt u contact opnemen met de polikliniek KNO, bereikbaar:

- van maandag tot en met vrijdag
- van 8.30 - 16.30 uur
- telefoon Den Haag JKZ: (070) 210 7322, telefoon Zoetermeer: (079) 346 2593

Buiten deze uren kunt u in dringende gevallen contact opnemen met de afdeling Spoedeisende Hulp, telefoon Den Haag (070) 210 2060, telefoon Zoetermeer (079) 346 2626.

In het geval van een levensbedreigende situatie: bel altijd 112.

Overige nummers:

Locatie Den Haag, Juliana Kinderziekenhuis, bereikbaar
Dagbehandeling afdeling:

- van maandag tot en met vrijdag

- van 8.30 – 17.00 uur
- telefoon (070) 210 7212

Locatie Zoetermeer, bereikbaar Dagbehandeling afdeling:

- van maandag tot en met vrijdag
- van 8.30 – 17.00 uur
- telefoon (079) 346 2593

De basis van deze tekst is ontwikkeld door de Nederlandse Vereniging voor Keel-Neus- en Oorheelkunde en Heelkunde van het Hoofd-Halsgebied (www.kno.nl).

Voor eventuele vragen kunt u ook terecht op het e-mailadres kno@hagaziekenhuis.nl. Ook in de bibliotheek kunt u ondersteunende informatie vinden in diverse boekjes, zoals 'IJs voor Matthijs'.

Wat vindt u van deze patiënteninformatie?

Wij horen graag uw mening over deze folder. Wilt u na het lezen enkele vragen beantwoorden? U vindt de vragen via deze link: <https://folders.hagaziekenhuis.nl/2228>. Dank u wel.

Spreekt u geen of slecht Nederlands?

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder

samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Do you speak Dutch poorly or not at all?

This brochure contains information that is important for you. If you have difficulty understanding Dutch, please read this brochure with someone who can translate or explain the information to you.

Czy Państwa znajomość języka niderlandzkiego jest żadna lub słaba?

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

Hollandaca dilini hiç konuşamıyor musunuz veya kötü mü konuşuyorsunuz?

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilinde zorlanıyorsanız, bu broşürü, size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

إذا كنتم لا تتحدثون اللغة الهولندية أو تتحدثونها بشكل سيء إن المعلومات الموجودة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كانت لديكم صعوبة في اللغة الهولندية، فاحرصوا عندئذ على قراءة هذا المنشور مع شخص يترجم المعلومات أو يشرحها لكم.

161318022025